

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **A.** so sídlom v B., IČO X., zastúpenej advokátskou kanceláriou A., so sídlom v B., IČO: X., v mene a na účet ktorej koná J., konateľka a advokátka, proti žalovanej **L.**, so sídlom v B.B. IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou C., so sídlom v B.B. IČO: X., v mene a na účet ktorej koná J., konateľ a advokát, **o zaplatenie 26 802 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 21 C 240/1997, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. septembra 2013 sp.zn.2 Co 396/2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. septembra 2013 sp.zn.2 Co 396/2013 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 28. júna 2013, č. k. 21 C 240/1997-363 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 26 802 € a náhradu trov konania 1 174,80 €, všetko v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 1 615,15 € na účet Okresného súdu Bratislava II v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyňa sa svojím návrhom domáhala proti žalovanej zhodnotenia nebytových priestorov po ich rekonštrukcii vykonanou žalobkyňou, ktoré patria žalovanej ako prenajímateľke. Vykonaným dokazovaním súd ustálil výšku zhodnotenia budovy o sumu 27 751,98 €, po ukončení jej nájmu súd žalobkyni priznal protihodnotu toho, o čo sa hodnota veci zvýšila (§ 667 ods. 1 veta štvrtá Občianskeho zákonníka). O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p a náhrade trov konania štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Nitre uznesením z 13. septembra 2013 sp. zn. 2 Co 396/2013 odvolanie žalovanej odmietol, ako odvolanie, ktoré nemá náležitosti odvolania v zmysle § 205 ods. 1,2 O.s.p. a žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

S odkazom na ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p., § 205 ods. 1,2 O.s.p., § 209 ods. 1 O.s.p. konštatoval, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku účastníkov podrobne poučil o náležitostiach odvolania, okrem iného aj o tom, že uplynutím lehoty na odvolanie zaniká možnosť odvolateľa upravovať nielen rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, ale aj dopĺňať dôvody odvolania. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že právny zástupca žalovanej podal odvolanie včas na pošte 9. júla 2013, avšak bez akéhokoľvek odôvodnenia resp. na odôvodnenie uviedol len zákonné znenie dôvodov § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ O.s.p. Žalovaná dôvody odvolania doplnila až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, ktorá uplynula dňa 15. júla 2013. Žalovaná neuviedla dôvody odvolania do uplynutia lehoty na podanie odvolania, jej odvolanie nespĺňa všeobecné a osobitné náležitosti odvolania v zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., ide o také vady, ktoré bránia vecnému prejednaniu odvolania. Preto odvolanie v zmysle § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. odmietol. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p., § 149 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), pretože ňou podané odvolanie malo všetky náležitosti a bolo podané včas. Preto nebol dôvod, aby ho odvolací súd odmietol. Pokiaľ bolo podľa názoru odvolacieho súdu odvolanie neúplné, mala byť súdmi vyzvaná na odstránenie väd odvolania. V takom prípade je irelevantné, kedy dôjde k odstráneniu väd podania odvolania.

Žalobkyňa sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 240 ods. 1 O.s.p.) riadne zastúpená účastníčka konania (§ 241 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je takýto opravný prostriedok prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. totiž dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo dovolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Dovoláním žalovanej napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí dovolania nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Jej dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné, sa dovolací súd zamerá predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľka v dovolaní namietala.

So zreteľom na žalovanou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerá otázkou, či v prejednávanej veci nebola žalovanej odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pred odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť aj odmietnutím odvolania odvolacím súdom, ak pre to neboli dané procesné predpoklady (vid' napr. R 23/1994, obdobne tiež R 51/1996, R 82/2002, R 55/2006, R 37/2011). O taký prípad v prejednávanej veci ide.

Podľa § 205 ods. 1 a 3 O.s.p. (účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu) v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Uplynutím lehoty na podanie odvolania zaniká možnosť odvolateľa nielen modifikovať rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, ale aj dopĺňať dôvody odvolania, ktoré určuje § 205 ods. 3 O.s.p. Zákon však nerieši situáciu pre prípad, ak odvolanie nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p., a teda aké právne dôsledky má odstránenie väd odvolania (doplnenie dôvodov) odvolateľom až po uplynutí odvolacej lehoty, avšak pred rozhodnutím odvolacieho súdu o odvolaní. Súdna prax sa zhodla na tom, že v § 205 ods. 3 O.s.p. stanovená (zákonná) lehota, v rámci ktorej môže odvolateľ rozšíriť rozsah a dôvody odvolania, sa vzťahuje iba na odvolanie, ktoré má všetky predpísané náležitosti. Ak odvolanie tieto náležitosti nemá, je súd povinný odvolateľa vyzvať, aby chýbajúce náležitosti doplnil a uložiť mu (sudcovskú) lehotu na ich doplnenie (R 59/2013). Lehota, do ktorej môže odvolateľ rozširovať dôvody odvolania, sa vzťahuje na také odvolanie, ktoré má všetky zákonom požadované náležitosti. Táto lehota ale nedopadá na povinnosť súdu dbať o odstránenie väd odvolania a ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p. ani neurčuje lehotu, v ktorej má odvolateľ možnosť odstrániť vady podaného opravného prostriedku. Pokiaľ sa v odvolaní vyskytnú vady, je povinnosťou súdu vyzvať odvolateľa na ich odstránenie, pričom lehotu na odstránenie vady určuje vo výzve súd (§ 43 ods. 1 O.s.p.), a neustanovuje ju samotné plynutie odvolacej lehoty. Ak k doplneniu vadného odvolania dôjde do rozhodnutia odvolacieho súdu, je právne významné, že v čase jeho rozhodovania (§ 154 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.) je vada odstránená. Pritom je irelevantné, že k jej odstráneniu došlo až

po uplynutí 15 dňovej lehoty na odvolanie (porovnaj J. Krajčo a kolektív, Občiansky súdny poriadok, komentár, V. aktualizované vydanie, EUROUNION, Bratislava 2010, str. 823, tiež rozhodnutia uverejnené v časopise Zo súdnej práce pod č. 53/2006 a č. 25/2009, obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. októbra 2014 sp. zn. 5 Cdo 452/2012).

V prejednávanej veci bol prvostupňový rozsudok doručený právnenému zástupcovi žalovanej 28. júna 2013. Žalovaná ho napadla odvolaním podaným na pošte 9. júla 2013, teda v 15 dňovej lehote, avšak bez bližšej obsahovej konkretizácie odvolacích dôvodov podľa ustanovení § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ O.s.p., ktoré výslovne označila v odvolaní s tým, že ich dôvody odvolania doplní do 5 dní. Tieto dôvody odvolania potom špecifikovala podaním faxovým podaním zo 17. júla 2013, ktoré bolo doručené súdu 24. júla 2013 a doplnené originálom 26. júla 2013 (viď č.1.369 až 372 spisu). Urobila tak síce po uplynutí odvolacej lehoty, čo je však právne bez významu, pretože k ich doplneniu došlo do rozhodnutia odvolacieho súdu, t. j. do 13. septembra 2013. Žalovaná podaním zo 17. júla 2013 rozsah, v akom napadla rozsudok súdu prvého stupňa svojím odvolaním z 9. júla 2013, nerozšírovala. Týmto svojím podaním nemenila ani dôvody svojho odvolania; špecifikovala v ňom iba dôvody odvolania podľa § 205 ods. 2 písm. b/,d/ a f/ O.s.p., ktoré označila vo svojom odvolaní (t.j. v zmysle § 205 ods. 1 O.s.p. konkretizovala, v čom rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny).

Odvolací súd preto nesprávne pri rozhodovaní o odvolaní žalovanej na doplnené dôvody neprihliadol. Pokiaľ odmietol odvolanie žalovanej z dôvodu, že nemá potrebné náležitosti, odňal tým žalovanej možnosť konať pred súdom, nakoľko v čase rozhodovania odvolacieho súdu mu boli dôvody odvolania aj po obsahovej stránke známe.

So zreteľom na existenciu vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.;s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. januára 2015

JUDr. Oľga T r n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková